

**OB
PRAZNIKU
SLOVENSKE
DRŽAVNOSTI**

str. 2

**PROUČE-
VANJE
PORABSKEGA
NAREČJA**

str. 7

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 27. junija 1996 * Leto VI, št. 13

DELOVNE PORABSKE POČITNICE

Končno so tudi porabski šolarji in učitelji dočakali konec šolskega leta in dolge, poletne počitnice. Zaključne slovesnosti so izzvenele, osmošolci so vzeli slovo od osemletnega šolanja, nadebudni prvošolčki pa radovedno stopajo v nov svet učenosti. V naslednjem šolskem letu bo tudi na monoštrski šoli skupinica učencev v prvem razredu, ki se bo učila slovenski jezik.

Porabsko šolsko življenje pa ne bo kar tako zamrlo, saj se bo mnogo zanimivega, tako za učence kot učitelje, dogajalo tudi v počitnicah. Ko boste brali ta prispevek, bodo porabski učitelji že zaključevali svoj tradicionalni seminar slovenskega jezika in kulture v Sloveniji. Letošnji program seminarja je še posebej pester in zanimiv, dogajanje pa bo potekalo na treh lokacijah; najprej bomo dva dneva skupaj z učitelji slovenskega jezika iz Beneške Slovenije in avstrijske Štajerske v Radovljici. Spoznavanje, izmenjava pedagoških izkušenj, možnosti za izboljšanje kvalitete narodnostnega šolstva, pomoč matične države so teme, s katerimi se bomo ukvarjali. Naša naslednja postaja, tokrat bomo že sami, bo Ljubljana. Štiri dni pedagoških delavnic in predavanj nam bo dalo nove ideje za naše delo. Seminar pa bomo zaključili na avstrijskem Koroškem; obiskali bomo šolo v Kotmari vasi, prisostvovali pouku in se družili z našimi dragimi koroškimi prijatelji. Škoda le, da je letošnje število prijavljenih učiteljev bolj skromno (nekateri imajo za odsotnost upravičene razloge, drugi pa... mogoče so že preveč izobraženi in jim seminarji niso več potrebni).

Prvi teden v juliju pa bo vesel in pester za naše najmlajše, njihove mame in vzgojiteljice; odpravljajo se namreč na enotedensko počitniško bivanje v Radence, v Slovenijo. Približno 30 jih je, zanje bo poskrbel vrtec v Radencih. Marljive vzgojiteljice so skupaj z Zavodom RS za šolstvo pri-

Slovo od šole v Števanovcih

Osmošolci na Gornjem Seniku

pravile bogat program. Porabski gostje bodo spoznavali Radence in bližnjo okolico, se učili slovenske pesmi, piknikovali z vrstniki v Stročji vasi, predvsem pa spoznavali lepote matične države in bogatili znanje materinsčine. Ob koncu bodo svoja nova znanja in spoznanja predstavili na svečani zaključni prireditvi. Pomemben pa je predvsem živi stik z jezikom; verjamemo, da bo letošnje počitniško bivanje v Radencih za vse sodelujoče nepozabno doživetje.

Tudi osnovnošolci imajo v počitnicah možnost vključevanja v različne zanimive dejavnosti; že nekaj let se vključujejo v zamejsko likovno kolonijo, ki se je začela na Koroškem, zdaj pa jo gostijo vsako leto v drugem kraju slovenskega zamejstva. Tudi Števanovčani so že bili gostitelji. Nekaj nadebudnih šolarjev bo torej vzelo v roke slikarska platna in se odpravilo umetniškimi doživetjem naproti.

Prav tako tradicionalen je bil poletni bralni tabor v Sloveniji; udeležilo se ga je mnogo porabskih šolarjev. Ker pa se je organizatorjem, ZKO Slovenije, koncept zazdel zastarel, so v letošnjem letu ponudili porabskim osnovnošolcem novo obliko druženja s slovenskim jezikom in kulturo: to bo poletna šola slovenskega jezika v Cerknem v Sloveniji. Na njej bodo, poleg osmih porabskih šolarjev, sodelovali tudi otroci slovenskih zdomcev iz različnih evropskih držav, zanimanje za to zanimivo dvotedensko izobraževanje pa je veliko. Naši udeleženci se bodo morali zelo potruditi, saj ne bo z njimi nobenega učitelja - prevajalca, ki bi jih reševal iz zagat.

Dolgo, vroče poletje, brez šole v dobesednem smislu, je torej pred nami; zanimive počitniške dejavnosti ga bodo popestrile, predvsem pa omogočile, da spoznamo kaj novega in zanimivega tudi v počitnicah. Dragi šolarji in učitelji, uživajte, imejte se lepo!

VALERIJA

Pobratenje mest Murske Sobote in Bethlehema iz Amerike

VEČEN SPOMIN NA VEZ S PORABJEM

V ameriškem Bethlehemu, mestu pokrajine Lehigh v Pensilvaniji, je v soboto, 8. junija, bil slovenski dan. Župana mest Murske Sobote in Bethlehema, Andrej Gerenčer in Kenneth R. Smith sta namreč podpisala listino o pobratenuju dveh mest. Solze sreče so tekle po licih naših rojakov, ki so se udeležili slavnostnega podpisa na trgu pred mestno hišo v Bethlehemu in z vsem srcem so ob dvignjeni slovenski in ameriški zastavi zapeli himni. V proklamaciji o pobratenuju sta obe strani ugotovljali, da so Slovenci več stoletij migrirali po svetu, med drugim tudi v Ameriko. Na začetku 20. stoletja je v Ameriko migrirala skupina Slovencev iz južozahodnega dela takratne pokrajine Vas megye na Madžarskem in se naselila v Bethlehemu. Slovenski izseljenci so tukaj ohranili svoj narečni jezik in kulturo ter bili kot etnična skupina imenovani Vendi. In prav z listino o pobratenuju dveh mest naši rojaki, ki živijo v Bethlehemu in okoliških naseljih, prevzemajo pomenovanje Slovenci. Mesti Murska Sobota in

mu je dal kongresnik zvezne države Paul McHale, ki je proklamacijo o sodelovanju potrdil še s svojim podpisom, županu murskosoboške ob-

čine Andreju Gerenčerju pa je izročil ameriško zastavo s certifikatom. Velik pomen dogodka v Bethlehemu in pobratenuju dveh mest pa potrjuje tudi pismo predsednika Združenih držav Amerike Billa Clintona. Dejanje pobratenuja je, kot je zapisal v pismu, priložnost, da se več naučimo o naših skupnih vezeh in da okrepimo vezi prijateljstva med dvema narodoma. Delegacija murskosoboške občine in podpis župana Andreja Gerenč-

selila v času med letoma 1909 in 1914, se je naselila v mestu Bethlehem in po listinah o nacionalnosti, ki so je v Ameriki izpolnili za

vsakega priseljenca, bi bilo mogoče ugotoviti, koliko jih je za kruhom prišlo iz porabskih vasi. Zbirnega zgodovinskega zapisa o tem namreč doslej ni naredil še nihče. Tudi porabski Slovenci so šli v daljno deželo za bo-

lišim zaslužkom in po članku Mihaela Kuzmiča ali po zapisu časopisa Amerikanski Slovencev Glas, se je okoli leta 1921 skupina naših rojakov iz Amerike z zaslužkom vračala domov. Med njimi so bile tudi družine iz porabskih vasi, Jožefa Domitra in Petra Črnka iz Števanovcev, Jožeta Dravca iz Slovenske vasi in drugi. Seveda pa ni nihče več zapisal, koliko od teh družin je ostalo v domačem kraju ali se je ponovno odpravilo nazaj v Ameriko.

Bolj kot skromni zapisani viri o tem, da so se v Bethlehem selili tudi Slovenci iz porabskih vasi, pa o vezi med Porabjem in ameriškim mestom Bethlehem izpričujejo poslikani okni, vitraža v katoliški cerkvi Sv. Jožefa v Bethlehemu. Verniki iz županij so zbirali denar in poslikani vitraži v cerkvi,

tako njihov dar rojakom, ki so zaradi preživetja odšli v Ameriko, je ostal večni spomin na njihovo prvo domovino in poznejšim rodovom na njihove korenine.

Tako kot večina priseljenih v mesto Bethlehem, mesto, ki leži na hribovitem svetu, kateri močno spominja na naše Goričko in v katerem danes živi okoli 74 tisoč ljudi, so tudi naši rojaki našli delo, možki v tamkajšnji železarni in ženske večinoma v tovarni cigar. Danes železarna, še vedno druga največja v Ameriki, postopoma ustavlja svojo dejavnost, vse večji pomen pa dobiva tamkajšnja univerza Lehigh. Mesto Bethlehem tako postaja pomembno univerzitetno ter izobraževalno središče.

**Majda Horvat,
Vestnik**

OB PRAZNIKU SLOVENSKE DRŽAVNOSTI

Republika Slovenija praznuje dan državnosti, pravzaprav peti rojstni dan svoje neodvisnosti. 25. junija 1991 je slovenski parlament po predhodno oparavljenem plebiscitu, na katerem so se državljani Slovenije s kar 95 %-no večino odločili za samostojno državo Slovenijo, sprejel in razglasil ustavni akt o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ustavni zakon za izvedbo ustavnega akta in Deklaracijo o neodvisnosti. Tako je slovenska skupščina po tisoč letih vladanja tujcev in po 73 letih življenja v nekdanji državi Jugoslaviji uredila sanje slovenskega naroda - razglasila je samostojno in suvereno državo Republiko Slovenijo.

Veseli in slavje zaradi lastne države je takrat trajalo le nekaj ur, saj so še isto noč prihrumeli tanki in vojaki JLA. Nova mlada država je bila ogrožena in začela se je vojna, padle so žrtve. Toda slovenski narod je v vojni z močnejšo in do zob oboževano armado uspel ter potrdil svojo trdno odločenost po svoji lastni

neodvisni državi. Nad mlado slovensko državo pa so se zgrinjale tudi številne druge skrbi, od posledic ekonomske navezanosti in odvisnosti od nekdanjega skupnega trga do nerazumevanja in pritiskov mednarodne skupnosti na mlado državo.

Toda trdna odločenost in želja državljanov Slovenije, da hočemo svojo samostojno državo, nam je pomagala odstraniti ovire na tej poti. Pol leta po proglatitvi neodvisnosti je slovenska skupščina sprejela prvo slovensko ustavo, ki je prvič v zgodovini postavila pravne temelje novi suvereni slovenski državi. Kmalu za tem je sledilo mednarodno priznanje Slovenije s strani številnih držav, najprej članic Evropske unije, kasneje ZDA in nato še članstvo v Organizaciji združenih narodov. Vse to je dokončno potrdilo pravico slovenskemu narodu, da lahko živi v svoji novi državi. V preteklih letih smo postajali vse bolj enakopravni dejavniki v mednarodnih odnosih, vključeni v številne institucije OZN in Evrope,

Slovenija je postala članica Sveta Evrope, EFTE in CEFTE. Prav za 5. rojstni dan pa je s podpisom pridružitvenega sporazuma Slovenija postala pridružena članica Evropske unije in predala prošnjo za polnopravno članstvo v Evropski uniji.

Kljub prazničnim trenutkom je treba priznati, da v svoji novi državi z marsičim še nismo zadovoljni. Še imamo težave na poti v bolj demokratično, bogatejšo in bolj "evropsko" naravno državo, vrsta nalog in preizkušenj nas torej še čaka v prihodnosti. Pa vendar je najvažnejši cilj dosežen: končno imamo svojo državo! Slovenija ni in ne bo pozabila na svoje obveznosti do manjšin oziroma Slovencev v zamejstvu. Tokrat bomo celo prvič praznovali dan državnosti skupaj s porabskimi Slovenci in prijatelji iz Madžarske in Slovenije tudi v Monoštru.

Geza Bačić

Bethlehem se s podpisom tudi zavezuje, da bosta vzpostavili most za sodelovanje na kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, trgovinskem in drugih področjih življenja in dela, je še zapisano v proklamaciji.

Slovenski dan v Bethlehemu in pobratenuju dveh mest je potekal nadvse slovesno, pečat državniške ravni dogodka pa

rja pa po vsem, kar se je zgodilo v ameriškem mestu, odpira vrata za sodelovanje, toda ne le na ravni mest, ampak je to bilo pomembno dejanje za cel slovenski narod. In prav govoto se bolj kot drugi na to vez lahko naslanjajo tudi Slovenci iz Porabja.

Večina slovenskih imigrantov iz takratne Vas megye, ki se je v Ameriko

INDA SVEJTA

SVETNIKI V JULIUŠI

Pri nas v Porabji so inda svejta deklčinam največkrat dali ime Marija pa Ana, dostakrat pa Marija Magdalena pa Marta.

SVETA ANA (26. VII.) je bila mati Marije Device, stara mati Jezoša Kristoša. O njej Sveto pismo nika ne piše. V enaj staraj knjigaj, Jakobovom evangeliumi je dojspisana legenda o njej. Ana pa njen mauž Joahim sta dugo nej mejla mlajšov. Dosta sta molila pa sta se postila. Ana je Baugi oblúbila, ka če se gi rodi dejte, te ga cervki aldúje. Baug go je poslúno, pa se njima je rodila či Marija, štero so v tretjom leti starosti cervki aldúvali, sledik pa je gratala Jezošova mati.

MARIJA MAGDALENA (22. VII.) je bila doma v varaši Magdale, od tec je njeno ime. Jezoša je gnauk bogati farizeuš Simon pauzvo na obed. Bogatci so ga meli za prausnoga človeka, "sina tišlara", zato so ma nej dali poštanje: nej so ma noge zaprali, z olinom vlasé namazali pa so ga nej kišnili. Gnauk je samo edna ženska prišla, štera je Jezoš s svojimi skuzami noge polejvala, z vlasami dojzbrisala, nogé kišúvala, z olinom namazala. Tau je bila grejšnica Marija Magdalena, o šteroj Jezoš tak pravi Simoni v Svetom pismu: "Vidiš to ženo? Prišel sem v tvojo hišo: vode za noge mi nisi dal, ta pa mi je s solzami močila noge, ta pa mi je z dišečim oljem mazilila noge. Zato ti

povem: Njeni mnogi grehi so odpuščeni, ker je mnogo ljubila; komur pa se malo odpusti, malo ljubi." (Lk 7, 44-47). Na velki petek je Marija Magdalena z Marijo Devico stala pod križom Jezoša. Na vüzenek zrankma z drugimi ženami je šla k grobi, pa nej najšla Jezoša, preveč se je žaurdjala za njim. Za tau se ji je Jezoš tak zavalo, ka se je njej najoprvin prikazo po tistom, gda je gorstano od mrtvi. Marija Magdalena pa ga od prevelke žalosti najoprvin nej spoznala. Jezoš go je pito: "Žena, kaj jokaš? Koga iščeš?" Una pa je mislila, ka je vrtnar (kertész), pa pravla: "Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, ga bom jaz vzela." (Jn 20, 15-16) Gda go Jezoš po imeni zvau, samo te ga je spoznala. Marija Magdalena je mejla sestro Marto pa brata Lazara. Te je biu tisti Lazar, šteroga je Jezoš od mrtvoga ozdravo. Po Jezošovom goristenenji je Marija Magdalena živejla v varaši Efezuš s svojim bratom Lazarom, gde je mrla kauli 63-oga leta.

SVETA MARTA (29. VII.) je bila sestra Marije Magdalene pa Lazara. Gnauk, gda je Jezoš pri njim biu, je Marta sama dvorila Jezoš, Marija Magdalena pa je sejdlja pri njegovi nogaj. Zato se je Marta tak taužila: "Gospod, ti ni mar, da me je sestra pustila sámó streči? Reci ji, naj mi pomaga!" (Lk 10, 38-42) Ena druga legenda tak pripovedava, ka so prej po smrti Jezoša Kristoša Marto, Marijo Magdaleno pa Lazara gorposadili na en šift brezi krmila (kormány), šteri ji je odpelo na Francusko, v Marseilles. Tú je prej Marta mrla kak apoštol lübezni kauli leta 80.

Marija Kozar

PISMO IZ SOBOTE

ČÜDNE SENJE

Včeraj vnoči san meu tak lagve senje, ka san cejli den odo kouli kak kakši napou bujti človik. Vse fküper se je začalo nekaj lipou, tak kak v najlepši senjaj. Plavo san v takši gousti vodi, stera me je lipou ladila. Kouli mene je bilou vse nekšno svetlo in oranžno, muzika pa takša, ka je srce spejvalo. Te naidnouk je muzika enjala in je začalo vse kouli mene raščati, raščati tak na glas, ka so vüje bolele. Tista gousta pa mejka voda je začala gračúvati skur kak zrak, tak, ka san več nej plavo, liki san začao kapati nekan globoko, globoko v nekšno čarno lükno, ge se je več nika nej vidlo, samo tú pa tan se je nika tak zasvejtilo, kak če bi sto prouti meni ogen plüvo. Stisno san se čista v nekši kout in čako, ka me tej ogen sküjri in de te že konec tome vsemi. Ali nej! Te me je nika zgrabilo in me vlejklo po tisti čmi lüknji, me metalo es pa ta

in ogen me je žgau po cejlon teji. Ce je tou pekel, san si brodo, te je rejsan strašen. Tisto neka pa me je vleklo ške dale pa dale, ogen je žgau, tisto me je stiskavalo za gut in nej spistilo, dokejš me je nej privleklo v nekšo velko sobo, tan san te s cejlo žmejšo počo na stolec, steri se je skur fküp potro, tak san gor prleto. Soba je bila takša, kak če bi niške fküp napravo najvejšo ledenico na ton svejti in najbolje mrzlo tó. Ce me je prle peklo kak stou vragou, te me je zdaj zeblo kak gezero vragou. Gratala je takša smrtina tišina, ka je bolelo v vüjaj. Te pa je palik nika skričalo in ta gor na ouder pred menof je stoupila moja tašča Regina, trno čedna ženska, in me poglednola direktno v oči. Dugo, dugo, me je gledala in te z ledenin glason začala gučati, kak če bi me škelo zmrznoti: -Ti, boš že idnouk enjo pisati o meni tan v tiste

novine? Nešken več čüti ni rejči več od mene in o ton, kakša san ges in ka delan in kak brodin in kak spin in ka gučin in tak tadale. Ce ne boš fčasi enjo s ten, do se ti vsikšo nouč godile takše senje in ne boš več meu nej edne minute mernoga spanja. Ce samo ške gnouk prešten ali pa čüjen tisto, moja tašča Regina, trno čedna ženska, te se me pazi."

Te me je neka oplahnolo z edne pa z druge strani in zbüdo san se moker od mraza.

Gda san te ške cejli zmejšani prišo domou, je moja tašča Regina, trno čedna ženska, nika delala tan na ograçeki in me prav lipou pozdravila. Sledi mi je sküjala obed, tak dober, kak že dugo nej, meni pa je gračúvalo čidale bole toplo. Ne ven, ka se je njoj zgodilo. Tak si brodin, ka san mogoče ge tó biu tou nouč v njenij senjaj.

PRIPRAVE NA SLOVENSKO RADIJSKO POSTAJO SO STEKLE

V časopisu Porabje smo že poročali, da je Zveza Slovencev pričela z aktivnostmi za ustanovitev slovenske radijske postaje v Monoštru. Gre za ustanovitev prve lokalne radijske postaje v obmejnem mestu, ki leži na pomembnem stičišču treh držav: Madžarske, Avstrije in Slovenije. Izjemnega kulturnega, jezikovnega, informativnega in narodnostnega pomena za ohranitev maternega jezika, identitete in narodnostne zavesti porabskih Slovencev pa danes v celoti niti ni mogoče oceniti.

Spomladi je bil najprej opravljen pogovor s predstavnikimi Ministrstev za promet in zveze Madžarske in Slovenije, kjer je bila določena frekvenca za ta novi lokalni radio. Koncem meseca maja je bilo na zasedanju slovensko-madžarske mešane komisije za manjšine v Budimpešti glede omenjene radijske postaje dogovorjeno: "Madžarska stran naj nadaljuje priprave za ustanovitev slovenskega radijskega postaje v sedežem v Monoštru, za katerega je frekvenca že zagotovljena." Medtem je Vlada Republike Slovenije že nakazala sredstva za nakup primernih prostorov v Monoštru (nekdanji prostori otroškega vrta tovarne Svila), ki so sedaj lastnina Zveze Slovencev na Madžarskem in bodo v njih predvidoma prostori za radijski studio v Monoštru, v prihodnjih letih pa morda še za druge kulturne, informativne in turistične potrebe porabskih Slovencev. Pred dnevi so arhitekt diplomirani inženir Vlado Goldinski in predstavnik RTV Slovenije že opravili prvi ogled teh prostorov.

Ugotovili so, da so v dokaj dobrem stanju in da obstajajo vse možnosti, da z ustreznimi adaptacijami in tehnično opremo v njih že koncem leta 1997 starta s svojim programom radijska postaja v slovenskem jeziku. Tako predstavniki RTV kot arhitekt so se dogovorili o svojih obveznostih in rokih, ki jih bo potrebno opraviti za izvedbo te pomembne naloge.

Napoved Jožeta Himóka, predsednika Zveze Slovencev, v 11. številki Porabja o pripravah na radijsko postajo za Slovence v Porabju v Monoštru se torej uresničuje. Skupaj z vsemi Vami se priprav na zgodovinski dogodek - ustanovitev radijske postaje v Monoštru iskreno veselimo tudi Slovenci na tej strani meje - v Sloveniji.

Geza Bačić

OD SLOVENIJE...

Pridružitveni sporazum podpisan

Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je v ponedeljek, 10. junija, v Bruslju podpisal pridružitveni sporazum med Slovenijo in Evropsko unijo ter takoj zatem predsedniku ministrskega sveta EU Lambertu Diniju v imenu slovenske vlade izročil še vlogo za polnopravno članstvo v EU. Dr. Janez Drnovšek je dejal, da gre za dolgo pričakovani dogodek, evropski komisiji in zadnjim štirim državam, ki so vodile EU - Nemčiji, Franciji, Španiji in Italiji - pa se je zahvalil, ker so si prizadevale urediti ta problem. Posebej pa se je zahvalil vladi Velike Britanije za odločitev, da v tem primeru naredi izjemo in omogoči Sloveniji podpis sporazuma.

Drnovšek v Rimu

Nekaj dni po vrnitvi iz Bruslja se je dr. Janez Drnovšek odpravil na obisk v Rim. Tam ga je sprejel novi italijanski premier Romano Prodi. Po dveh pogovorih sta novinarjem povedala, da gre za novo etapo odnosov med državama. Pogovori so bili konstruktivni in so potekali v prijateljskem ozračju. Obe strani sta se strinjali, da morata državi čim prej podpisati najpomembnejša gospodarska sporazuma - sporazum o zaščiti investicij in sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Konferenca o zdravstvu

V Ljubljani je pod okriljem Evropskega urada Svetovne zdravstvene organizacije potekala štiridnevna evropska ministrska konferenca o reformah zdravstvenih sistemov držav v prehodu. Na konferenci je sodelovalo 175 strokovnjakov iz Slovenije in tujine. Na konferenci so poskušali ugotoviti skupna načela in strategijo, na temelju katerih bodo države evropske regije na sebi primeren način lahko razvijale zdravstveni sistem. Sprejeli so tudi "ljubljsko listino", katere načela so dostojanstvo, enakost, solidarnost, profesionalna etika in zagotavljanje zdravstvene varstva za vse.

Jajaaa?!

Vej pa don nej

Dober duhovnik se do konca žitka vči. Taljanska pušpekija Piacenza - Bobbio je na vüzenek dobila čüdnoga novomešnika. 77 lejt star Dr. Guido Biancardi je bū veterinar (állatorvos). Zdaj je že v penziji. Tri mlajše má. Guidoni je pred 14 lejti mrla žena, tau ga je trnok dojpotrlo. Najprva je zgübo svojo vöro v Boga tö. Drugi vörnice so ma dosta pomagali. Tak dugo, ka je najprva grato diakon, letos pa so ga posvetili za pravoga duhovnika. - *Dotegamau je kak veterinar vračo drüge birke, zdaj*

77-LEJJNI NOVOMEŠNIK

pa de je kak paster paso sveje birke.

Velka riba. V Dravasabolcsi je nikši ribič nutri v Dravo lüčo svojo žnauro s krivo iglau na konci pa čako, ka zgrabí kakšo lejpo ribo. Te pa gnauk samo nika graubo cuka, proba vöpotegniti pa néde. Vej pa par kilska riba don nema telko mauči. Te pa gnauk samo vidi, ka je en mejtär pa osemdešet centinov dugo "ribo" zgrabo. K. Dukič je z Rovačkova vüjšo, ranč so ga steli v vauzo zaprejtí, potom tistoga pa k sodakom pelati. Zato je probo prejk Drave na Vogrsko priplavati. - *Zdaj že doma na Rovačkom na hladnom sedi. Eške itak baukše, kak če bi ribino župo sküjali z njega.*

Hejk šejk! Nikši bogati arabski šejk se je pripelo v Kalifornijo s svojim več kak 20 mejtärögum dugim avtonom. V njem se leko pela 36 lüdi. V njem

gestejo postale, tevenge, mikropečice, faksi pa drugi. Merikanarski policaji so pravili, ka je avto za pau metra dugši, kak je dopüščeno v Meriki. Problemo so tak rejšili, ka so vozajek z odbojnika (lökháritó) pau mejtara doj vrezali. Bogati šejk pa se je leko tadale pelo. - *Eške dobro, ka se šejk ne vozi po Meriki s Šejkami, štere majo dukši rep, kak krave merikanarski kaubojov.*

Kam je balon - valon?

Dva legena pa ena dekla so si ništarno nedelo tak zbrodili, ka do z balonom po lufti lepau prejk Murske Sobote leteli. En cajt je vse vredi šlau, nevola se te zgodila, gda so prauti katoličanski cerkvi leteli, tören pa se jin nej mekno. Za enmalo so vsi trge na törmi balanckali s svojo kaštülo pa ponjavo vred. Eden se je tak rejšo, ka se je po vaužaj dojpušto. Drugüva dva pa so gasilci vöoslobodili tak, ka na

vöri geste nikša lüknja, pa prejk tiste. - *Vüpojmo se, ka zdaj Sobota don nutri pride v Guinnessovo knigo rekordov: uni edini na svejti majo törenska vöro z dvejk kukanci.*

Ledeni hotel. Zdaj, ka so bole vraučí gneví, bi nam tö dober būu takši hotel, kakšoga na Švedskom majo. Istina, ka uni tö samo od decembra do apriliša. Junkasjarvi je nad sövernim polom (északi sark). Cejli hotel je narejeni iz snega. Klimatski aparat je tak našti mani, ka je znautra vsigder minus tri celzsiusov. Gda vendécke zrankoma gorstanejo, dobijo topeu kakao, majo sauno pa kino tö. Za en den je 70 dolarov trbej plačati. Prej dosta takši mladi parov tö pride, šteri so se nej dugo oženili. - *Samo nej ka bi se njina lübezen trn brž rasladila. Ali pa hotel razstopüu od njine vraučé lübezni.*

Fr.M.

OPREJTA MEJA NA DOLENJOM SENIKI

Vsakšo leto gnauk ali dvakrat oprejo na D. Seniki mejo med D. Senikom in Neumarktom v Avstriji. Lepau bi bilau, če bi ta meja vsigdar oprejta bila, tau bi bilau tak kulturno kak gospodarsko nam na hasek. Žau tomi je eške - tak se vidi - dosta vse prauti. 9. junija je seniška samouprava znauvič dala oprejti mejo na eden den. Šteri so se vzeli pa cejli den poglednili program, so lejpo doživetje meli. Leko povejmo, te den smo tak vidli D. Senik, kakšen je. Tak, če bi gledalo držali, pa se je rejsno pokazalo sto smo, ka smo. Zakoj?

Zatok, ka je seniška samouprava vsakšomi sprajla veselje, ne glede (függetlenül) na narodnost ali pa na različno zanimanje. Bila je dvojezična meša, kulturni pa športni program. Pri programi so sodalüvali nemške, slovenske pa vogrske skupine, mali tak kak odrasli. Srečali so se pri bejlom stoli tü, dobra vola je pa bila cejli den. Samo leko povalimo organizatore, pa njim želejmo, da majo mauč pa tauj pauti ojtí. Za volo eden drugoga, za volo porazmenja, poštenjë.

Nistarni kejpi pa svedočijo tau, ka se je godilo na tau lejpo nedelo.

I. Barber

Mali z D. Senika

Šaularge z D. Senika

Folklor iz Šalovec

MLADI RADI SPEJVAJO

Je že štirideset let minulo, ka se spravlam s (porabsko) slovensko kulturo. Od toga časa mam lepe spomine, dosta uspehov (sikerek). Tau pa tu morem povedati, da vsi porabski Slovenci, pa drugi tu, smo že večkrat pokapali našo kulturo, skurok smo že "vöozvönili" našomi jeziki, našim šegam. Vala Baugi, je pa tau eške nej prišlo. Napona so se najšli ljudje - med njimi mladi tu - steri so nej odpovedali, če je od kulture bio guč. Etak se je leko zgodilo, ka g. seniški pevski zbor Avgust Pavel je letos že 58 lejt star, g. seniška folklorna skupina več kak 10 lejt stara, Korpič Laci pa ženske že 20 lejt spejvajo pa igrajo. Pa zgodilo se je, da v Števanovci tu majo ženski zbor. Zadobili smo v tej lejtaj, da v Varaša tu delajo ženske, se trüdijo, da bi gorostale naše nate, pesmi. Tomi smo tu leko sploj radi, da mamo dramsko skupino, štera je za j pa zdaj leko pito od mene, zakoj pa te itak nas samo malo guči jezik, zakoj smo tam, gde smo. Tau bi tu leko na dugo razlagali, samo ka zdaj ge nikak neškem negativne stvari naprej nositi. Poglednimo na drugo stran tu, pa se veselimo tistomi, ka je pozitivno. Toga je zatok tu nej malo. Kak sam že spominala, seniški mešani pevski zbor je letos 58 lejt star. Več kak 30 lejt že ge tu sodelüjem pri zbori, etak pa dobro znam, ka v zgodovini zbora se je dosta slaboga, depa dosta lejpoga tu godilo. Leko kritiziramo kvaliteto, leko samo hibe iškem, depa pravica je tau, da k takšomi zbori strašno dosta energije trbej. Nega od par ljudi guč. Gda poleg 30 ljudi moreš vküp držati, pa za fluktuacije volo člane vcuj spravlati, je nej malo delo. Zatok se pa leko veselimo, ka se je tau zadnje leto pridružilo zboru sedem mladi pevcov, od 14 do 20 lejt stari. Tau je pa ta prava garancija, da sku-

pina ma bodočnost (jövöje). Na gnes v pevskom zbori delajo mladi pa starejši vküper. Najmlajši so 15, najstarejši pa že 58 lejt stari. Za čüdo, nikše probleme nejmamo za toga volo. Ranč tak nej, kak za toga volo tu nej, ka so pevci zbrani iz tri vesnice, zborovodja - ki že več kak 10 lejt vodi zbor - je pa iz Varaša.

Predlani smo v veliko krizo prišli. Nistarni pevci so nas, žau, zapüstili. Velka zgüba je bila smrt Gyeček Joškana. On je s svojim zrejlím glasom pravi "stebber" bio pri moškaj. Nistarni so se pa za drugi vzrokov volo poslovlili od nas. Tistoga reda smo si zgučali: moremo nove člane sprajti. Obrmauli smo se k Eriki Glanz, ravnateljici osnovne šole. Tam smo si že vöodebrali mlade, ki so pri lutkovni skupini delali. Člani pevskoga zbora smo zvün toga nagledavali mlade v vesni in gučali z njimi. Tak se je zgodilo, da smo vcuj sprajli nistarne mlade, depa prišli so starejši tu. Nistarni sami od sebe. Z njimi sam se pogučavala - Zakoj si staupo v pevski zbor? Kak se čütiš med nami? Ne moti te, da v zbori starejši tu delajo?

Gabor Wachter G. Senik: "Ge že tri lejta delam v zbori. Po osnovni šauli sam včasín notstano. Mene se je zbor strašno vido. Moji stariše so tu dugo lejt spejvali v zbori, etak sta me mati pa oča pošilala. Rad spejvam. Te tri lejte sam že dosta lejpoga zadobio v zbori. Starejše člane rad mam, dosta nam, mladim pomagajo. Dobra kompanija je tau."

Gyöngyi Kozar: "Námé je Joži Gyeček zvau v zbor. Malo sam se bojala, kak do me sprejeli, kak naj se držim. Spejvam pa zelo rada. Etak sam se pa dala nagučati. In gnes strašno rada mam zbor, družbo. Rada bi eške dugo lejt ojdla spejvat. S tem je človek vsakši den bogatejši. Starejše člane pošüjem pa sam jim rada. Slovenska pesem je

lejpa, ne smejmo go zan-jati."

Gyöngyi Bajzek: Ge sam članica seniške folklore pa paralelno sam not stanila v pevski zbor tu. Tak mislim, da občuvati slovensko kulturo, je mladinaj tu velka dužnost. Samo etak leko ostanemo Slovenci. Sploj pošüjem in rada mam slovenske pesmi pa plese. Gda sam eške nej bila pri zbori, pa sam ga vidla, čüla popejvati, se mi je fejs vidlo. Zdaj, gda pa "živem v zbori", je eške lepše. Priliko sam mejla po svejti ojti, videti druge kulture, lübezzen do svoje kulture. Ponosna sam, da leko spejvam, rada sam, ka starejši tu gestejo med nami."

Orsolya Barabás D. Senik: "Gda sam eške sploj mala bila, so se mi že vidle slovenske pesmi. Moja mati je že dugo lejt članica zbora, pa kak malo deklüčno, me je večkrat pelala na nastope. Gda popejvamo, te se tak čütim, kak če bi ranč nej na zemelj bila. Nika lejpoga doživem znauvič pa znauvič. Za tau je vrejčno delati. Pevci - mladi pa starejši - so me iz srca med

lektiv, tak mladi kak starejši."

Zolt Bajzek: "S Tomazom sva nagnauk staupila v zbor. Rad sam, ka sva se tistoga reda etak odlučila. Malo sva se bojala, kak de tau šlau, kak naja sprejmejo (fogadnak). Sva čütila, ka so člani vsi radi bili nama pa so nama pomagali, gde so mogli. Nikšo razliko so nej delali, tau nama je sploj dobro spadnilo. Mladi pa starejši se razmejmo. Lepe poti smo meli, ojdli smo tak v Avstriji kak v Italiji pa po Sloveniji. Radiva bi eške dugo-dugo lejt spejvala s padašom pa z drugimi našimi."

Aniko Györvari: "Ge sam pri zbori najmlajša, če gledamo na tau, kak dugo pojem. Z naše držine sam tretja, štera poje pri zbori. Moje sestre - Agi pa Marta - že več lejt pojeta. Ge sam spunjvala srednjo pa visoko šolo, nej sam doma bila, etak sam samo zdaj mejla priliko. Meni je sploj lepau pri zbori. Dobro se čütim med pevci. Ponosna sam na tau, da leko pojem. V zbori sam najšla sploj dobro družüno (társaság)."

vse vzeli, rada sam med njimi."

Tomaž Kozar: "Ge pa Zolt Bajzek sva igrala v osnovni šauli v lutkovni skupini. Joži Geček je nas vido pa čüjo tam spejvati. Etak nas je pa proso, gda dokončava šaulo, naj prideva k zbori. Gabi Wachter je tu dosta lejpoga gučo od zbora pa zvau naja. Zdaj, gda že edno leto spejvam, mi je sploj lepau. Zbor je dober ko-

Pevski zbor z G. Senjka že 25 lejt sodelüje na Šentvidskom pevskom tabori, gde se zberé več kak 200 zborov, 6-7 gezero pevcov. Srečni smo, da na ta jubilej leko demo z našimi mladimi. Vüpamo se, da med njimi baudejo takšni, steri zadobijo 50. obletnico na tom srečanji. Vabimo pa v zbor nauve, mlade pevce, vse tiste, steri radi spejvate.

I. Barber

... DO MADŽARSKE

Prireditve doma in po Sloveniji

-22. in 23. junija so v Šentvidu pri Stični priredili tradicionalni pevski tabor slovenskih pevskih zborov. Za gomjeseniški pevski zbor je bila letošnja udeležba jubilejna, kajti tokrat so bili petindvajseti na tej pevski manifestaciji.

-21. in 22. junija je potekalo Srečanje zamejskih slovenskih športnikov v Velenju. Iz Porabja je na srečanju sodelovala mladinska nogometna ekipa iz Slovenske vesei ter igralci namiznega tenisa iz Števanovcev.

-Nekateri učitelji slovenskega jezika so se 22. in 23. junija udeležili srečanja učiteljev in učiteljic slovenskega jezika iz Benečije, Štajerske in Porabja. Posvet, ki je potekal v Radovljici, je organiziral Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ta teden so učitelji v Ljubljani na enotedenskem izpopolnjevanju, ki ga vsako leto organizirata slovensko šolsko ministrstvo in Zavod RS za šolstvo.

-Od 26. do 30. junija bodo v Öriszentpétru in okolici priredili "Sejem v Örségu". V okviru prireditve bodo številne razstave, koncerti, folklorni in športni programi.

-30. junija bo na Gornjem Seniku slovesnost ob blagoslovitvi vaškega prapora in grba. Po povorki gasilskih društev se bo ob 10. uri začela slovenska maša na prostem. Popoldne se bodo vrstili športni in kulturni programi.

Madžarska izpolnjuje vprašalnik

Vprašalnik, ki ga morajo države, ki želijo v Evropsko unijo, izpolniti, bo obsegal približno 3200 strani. Dopolnili pa ga bodo z legendo, ta bo vsebovala približno 4000 strani, večinoma tabele in zemljevide. O tehničnih podrobnostih izpopolnjevanja vprašalnika se je dogovarjala delegacija zunanjega ministrstva v Bruslju minul teden.

Vsako leto je manj prebivalcev

Po podatkih osrednjega statističnega urada je na Madžarskem vsako leto manj prebivalcev, približno za 500 ljudi. To velja tudi za Železno županijo, v kateri je l. 1990 župelo 275 tisoč 944 ljudi, trenutno pa le 272 tisoč.

Proučevanje porabskega narečja

“TOU JE EDNA PÜTRA KA TRI PRELONČE MA...”

Skupina raziskovalcev, ki jo je vodila profesorica doktorica Zinka Zorko je nadaljevala delo pri raziskovanju porabskega narečja tam, kjer so lani v Sakalovcih končali. Lani jim ni uspelo posneti vseh govorcev, preverjali pa so tudi, ali so zapisana ledinska imena živa še danes. V skupini so bili profesorji, asistenti, študenti, akademski slikar in prvič tudi snemalec, da bodo poleg tonskih imeli še slikovni zapis.

“Lončarja smo posneli predvsem zaradi izrazov te stare slovenske obrti in da smo slišali njegov govor. Ugotovili smo, da spada njegov govor k seniškem narečju ali podnarečju in da to ni isto kot so Števanovci, Sakalovci in Slovenska ves. Lončar nas je presenetil z izredno dikcijo, pokazal nam je posode in vsako posebej poimenoval. Zbrali smo veliko izrazja,” je po obisku pri Karlu Dončecu na Verici povedala dr. Zinka Zorko. Raziskovanje porabskega narečja je tudi prispevek za razvoj slovenskega jezika

nasploh, kajti s tem narečjem so se strokovnjaki dialektologi ukvarjali mnogo manj kot z narečji na avstrijskem Koroškem ali med Slovenci v Italiji. S svojim delom in zlasti s prisotnostjo v porabskih vaseh pa prispevajo tudi svoj delček za ohranjanje narodnostne zavesti in pripadnosti. Včasih so morali delati v hišah, da jih ne bi videli “nepoklicani”, zdaj pa se ljudje pohvalijo, da so k njim prišli slovenski raziskovalci.

Doktorico Zinko Zorko sem povprašal tudi, kako naprej, zlasti z zbranim gradivom. “Lani se nam je nabralo okoli deset kaset posnetkov, letos bomo imeli tudi približno toliko gradiva. Pripravila bom študije o sakalovskem govoru in govoru v Slovenski vesi. To bo izšlo pri Košičevem skladu. Z nami je tudi akademski slikar Bojan Golia, ki že vrsto let prihaja v Porabje, slika ljudi, pokrajino, hiše... Njegova prisotnost bogati naše delo. Letos je že prinesel kopije risb in ljudje so to hvaležno sprejeli.”

In akademski slikar Bojan Golia: “V Porabje zahajam že dolgo let. Tudi tu se dogaja isto kot drugod, torej popolno nerazumevanje in nespoštovanje lastne kulturne dediščine s posegom tuje arhitekture v ta prostor. Za to niso krivi domačini, ampak tisti, ki to dovoljujejo. Nekaj se je še ohranilo, in to sam skušal naslikati.” Potem smo skupaj ugotovili, da je mogoče najti nekaj zanimive arhitekture v Slovenski vesi pri Monoštru.

V skupini sta bili tudi prekmurski, študentki na mariborski Pedagoški fakulteti: Renata Rajh in Simona Sinic. Zlasti so jima ostali v spominu vtisi s pogovorov s starejšimi prebivalci, stari tudi devetdeset let. Za obe je bila to prijetna in hkrati zahtevna izkušnja pri spoznavanju porabskega narečja. “Srečujemo prijazne, zelo prijazne ljudi, z njimi se razumemo, čeprav se naše narečje razlikuje od porabskega, z eno besedo: lepo!”

eR

S ŠIFTOM PO JADRANSKEM MORJU

15.-16. junija je Zveza kulturnih organizacij iz Kopra pozvala gorenjoseniško folkloro pa goslarje Lacija Korpiča z ženami na občinski svetek v Koper. (Lani 20. avgusta je bilo njihovi pevski zbor pa folkloro v Monoštru.) Koper je edan najlepši slovenstvi varaš pri Jadranskem morju (Adriai-tenger). Dosta ljudi želi goraziskati tau pokrajino, samo ka si gnesden vse menja lidi leko privaušči takšno paut. Mislim, ka se lidam, steri delajo v slovenski kulturni skupinaj - se njim ne vnauež popejvat, igrat ali plesat - s takšnimi lejpmi

potami poplača vse. Kak smo zvedli od njij, so meli lejpo vrejmen pa preveč dober program. Gda so se ta pripelali, so je organizatorji, po svoji šegi, ponöjdili s kröjom, soljav pa palinkov. Za obedom so se pelali z ladjo 3 vöre po morji. Leko so si poglednili Piran, Ankaran, Portorož pa cejlo morskó obalo. Tau lepoto prej nikdar ne pozabijo. Večer so se v internati srečali z domanjim pevskim zborom pa folkloro. Goslardje so davali muziko pod poplate, drüdj pa koražno plesali pa špilali družabne igre. Tak brodim, ka bi se mi tau lejpo

šego tü leko navčili, če kakšna skupina pride k nam iz Slovenije. Dobiti je dobro, dati pa ešnje baugše.

V nedelo so se kaupali. Sprejeu (fogadta) ji je župan Kopra. On njim je nota pokazo varaš pa varaško življenje. Popodneva v petoj vöri se je začno kulturni program. Zvöjn naši je gorastaupilo šest domanji skupin, pevski zbori, pevci pa plesalci. Goslardje Lacija Korpiča z ženami so popejvali štiri porabske naute, gorenjasenička folkloro pa dvakrat zaplesala porabske plese. Samo, ka se mi smili folkloro, mogli so plesati na kazeto. Velko škodo njim je napravo goslar, steri je sprejvaja, ka je na takšno srečanje pá nej üšo z njimi. Tau bi se nej smelo zgoditi. Ena skupina mora vtjüp držati, kak ena držina.

Spjolo dobro, veselo so se meli vsi. Brž sta odletela tejava dva dneva. Če so meli volo ali nej, lepoto je trbelo tam njasti pa se domau pelati. Še gnauk (h)vala organizatorjem in gostiteljem.

K. Fodor

Spremljajte televizijsko

oddajo

SLOVENSKI UTRINKI

vsako drugo sredo ob 14.10 na

1. programu madžarske televizije.

Ponovitev oddaje bo 29. junija 1996
v soboto

ob 8.45 na 2. programu.

NAŠE PESMI

MATI BETEŽAVAJO

Mati betežavajo,
deca nemilo jaučejo,
ne jaučte se nej, dečica,
/:vej vam mati leži bau: /

Jeli baude, jeli nej,
naša velka žalost je,
jeli baude, jeli nej,
/:naša velka žalost je.: /

Mater že spovedavajo,
deca nemilo jaučejo,
ne jaučte se nej, dečica,
/:vej vam mati leži bau: /

Jeli baude, jeli nej,
naša velka žalost je,
jeli baude, jeli nej,
/:naša velka žalost je.: /

Mati že vumerajo,
deca nemilo jaučejo,
ne jaučte se, nej dečica,
/:vej vam mati druga bau.: /

Jeli baude, jeli nej,
naša prava nigder nej,
jeli baude, jeli nej,
/:naša velka žalost je.: /

Deca si zgucavljajo,
vlaugi loške grüške so,
vlaugi loške grüške so,
/:tau bau naš nedužen krü.: /

(Slovenska ves)
-mkm-

PORABSKA KRONIKA

za meseca april in maj

APRIL

ROJSTVO

Sakalovci: Gergely Nemeš (oče Zoltan Nemeš, mati Monika Kočiš)

UMRLI

Andovci: Istvan Mešič (pd. Klošinj Pišta)

MAJ

POROKA

Slovenska ves: Brigita Korpič in Jožef Mešič

UMRLI

Verica-Ritkarovci: Serfecz Péterné roj. Ilona Mešič

Sakalovci: Kovács Károlyné roj. Ana Majcan

Gornji Senik: Rumpler Ferencné roj. Julija Čuk (pd. Babalna Djula)

EGY JÓ ÜZLETI AJÁNLAT

A McDonald's 90 országban több mint 18.000 éttermével a világ legnagyobb gyorskiszolgáló éttermi hálózata, melynek 70%-a franchise rendszerben működik.

Hálózatunk Rábafüzesen nyíló étterméhez keres tulajdonos és egyben üzembentartó partnereket.

Olyan önálló vállalkozó pályázók jelentkezését várjuk, akik jó üzleti tapasztalatokat, saját képzésmódoikat szeretnék kamatoztatni egy rendkívül biztonságos, hosszútávú vállalkozásban, és ezzel együtt hajlandók minden idejüket az étterm üzemeltetésének szentelni.

Az éttermet kulcsra készen, felszerelve, betanított vezetőkkel és dolgozókkal adjuk át. Önnek a rendszer működését kell elsajátítania egy 12 hónapos képzés során.

Ha úgy érzi, hogy ezt a kihívást kész elfogadni, és megfelelő követelményeinknek, küldje el önéletrajzát az alábbi címre, illetve keresse telefonon a franchise osztályt.

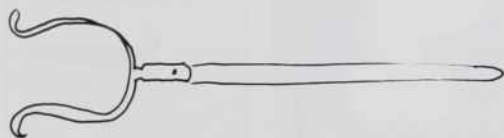

McDonald's kft. - Franchise
1097 Budapest, Gyáli út 3/b.

Telefon: (1) 217-1041, (1) 216-1042, Fax: (1) 218-0213

Kaj je tau?

Kak se zove
na Gorenjon Siniki.....
na Dolenjon Siniki.....
v Ritkarovci.....
na Verici.....
v Števanovci.....
v Andovci.....
v Slovenskoj vesi.....
v Sakalauvci.....
Kak so nūcali.....

Rešitev iz številke 10/1996

rešeta - se je uporabljala za čiščenje žita pri ročnem mlatenju
rosta - gabonatiszításáshoz használták a kézi csépléskor
Tak se zove: na Gorenjom Siniki: rešeta, v Sakalauvci, v Slovenskoj vesi: riešata, Andovci: rešeta

IZLET V SLOVENIJO

V šoli so nam povedali, da bomo šli 23. maja na šolski izlet v Slovenijo. Težko smo čakali ta dan. Zjutraj ob sedmi uri smo se napotili. Vreme je bilo lepo. Po poti smo si ogledali več lepih mest in pokrajin: Mursko Soboto, Maribor, Celje, Ljubljano, Kranj, Vrbo, Bled, Bohinj, Vršič, Soško dolino, Novo Gorico, Ankaran, Debeli Rtič. Videli smo rojstno hišo pesnika Franceta Prešerna. Zelo dolgo smo se vozili, da smo prišli na kraj prenočišča, na Debeli Rtič, kjer ima Rdeči križ Slovenije počitniške hiše.

Naslednji dan smo se lahko kopali in sončili, nekateri so pa šli z ladjo na izlet v Piran. Tretji dan smo si ogledali Postojnsko jamo, majhen vlak nas je peljal po jami, kjer je bilo hladno. Potem smo šli na kosilo in se napotili proti domu. Zvečer ob osmi uri smo se pripeljali domov.

Zelo mi je bil všeč ta izlet, ker smo spoznali veliko lepih krajev in se zelo dobro počutili.

**Beata Bajzek 4.r.
OŠ G. Senik**

V četrtek smo šli na tridnevni izlet v Slovenijo. Zjutraj ob pol osmih smo se odpravili z lepim

avtobusom. Sedela sem z Renato. Pot je trajala osem ur. Imeli smo dobrega šoferja.

Bili smo v Vrbi, ki je lepa vas. Obkrožajo jo zelo lepe gore. Tu je cerkev Svetega Marka in tu stoji rojstna hiša največjega slovenskega pesnika, Franceta Prešerna. Ta

dom je danes muzej, ki ga obiskuje mnogo ljudi. Bili smo tudi v Kranju. Kranj je danes po velikosti četrti med slovenskimi mesti. Na Bledu smo se peljali z gondolo na otok. Bili smo v Postojnski jami. V jami je bilo zelo mrzlo. V petek smo se kopali v bazenu, nekateri so odpluli z ladjo v Piran. Zdaj imam lepo rjavo barvo, ker sem bila dosti na soncu.

V soboto ob osmi uri smo se napotili domov. Na avtobusu smo se igrali in poslušali glasbo. Šli smo tudi v trgovino kupovat, domačim sem kupila bonbončke. Od ravnateljice smo dobili sladoled, hamburger in krof. Izlet mi je bil zelo všeč. Upam, da bomo potovali še dostiokrat v Slovenijo, ker je lepa dežela.

**Edina Ropoš 6.r.
OŠ G. Senik**

V Postojnski jami

Berta Golob

ŠKRAT ČRKOLIN

Mineval je zadnji mesec pouka. Otroci so bili nemiri in so težko čakali počitnice. Učiteljica jih je komaj krotila. Rekla je, da so taki kot muhe in kobilice.

Življenje je pa res čudno. Ko se eden veseli, se drugi žalosti.

Črkolina je napadla taka žalost, da je shujšal. Plaval je po razredu kot prozoma meglica in točil solze. Tu in tam je katera padla kakemu učencu na zvezek. On je pa sploh ni opazil. Kako pa naj bi jo, ko pa je bil Črkolin tako žalosten, da je jokal suhe solze.

Kam naj se da v teh doolgih počitnicah? Šola bo prazna. Učenci se bodo razkropili na vse kraje. Ne bo pouka, ne bo domačih nalog. Torej ne bo imel nobenega dela. Spomnil se je na strica iz tiskarne in si mislil, kako mu je lepo.

Knjige izhajajo tudi poleti. Ali naj gre k njemu, da bosta skupaj kaj ušpčila?

Spomnil se je na pogovor Prijatelja spoznaš v nesreči. "Poskusil

bom," je sklenil Črkolin in postal boljše volje. Nehal je smrkati in se cmeriti. Ulegel se je na knjigo pravljic in tam preživel še zadnje dneve pouka. Z enim očesom je opazoval otroke, z drugim pa že škilil proti Ljubljani. V tiskarni Mladinske knjige živi njegov stari izkušeni sorodnik.

Kar dobro sta se zabavala. Črkolin se je navadil celo računalnika. Med počitnicami je izšlo veliko knjig in skoraj v vsaki sta nagajivca pustila svojo sled.

HEJC MORE BITI

Tri generacije pa eno djajce

Vejmo, ka današnja mladina dosta leži gorrasté, kak so gorrastle starejše generacije. Dobro, ka je tak. Nej bi pa bilau lagvo, če bi danešnji mlajši don znali, kakšo je bilau življenje inda svejta. Pa bi se trüdili, naj nede pá takšo. Ka bi se v svoji dobrauti nej razvüznil. Ka bi dali valati, ka človek te tó ne smej zapravlati, gda má vsega povauli. Nej ka bi ga Baug pokaštigo. V eni porabski vesi so živele vküper tri generacije. Tistoga ipa so starci bili ta glavni. Uni so komanderali. Pri velkom siromastvi je trbólo fejst šparati. Tak se je zgodilo, ka so pri eni držini stari oča na djajce tó fejst skrb meli. Vsakšo kokauš so vsakši den s prstom vrdjali, ka štera de mejla djajce pa štera nej. (Mladim naj povejm, ka je vardejvanje tau bilau, ka so zgrabili kokauš, pa so z najdukšim prstom poglednili, če je v kokauši djajce ali nej. Gnes bi toma vogrski padarge pravili, ka "szúrövizsgálat".) Kak pravim, stari oča so redno vardejvali, tau pa zato, nej ka bi stoj v držini djajca zo ali pa audo. Sneja od staroga očo - mati od maloga pojbiča - pa je vsigdar štondejrala, kak bi leko kaj dala svojomi malomi sinej, ka bi dejdek nej napamet vzeli. Zaman so djajce nikak spravili - pri vsakši inventuri ("leltár") se zato leko človek zmejša -, trbólo je eške nika vönajti, naj ne pride vó "folišija".

Gda so mati pujčkam gorredili krumpline za küjat, so nasmaj djali brž eno djajce tó. Gda so se "pumpinge" sküjali, so je začnili dojcediti te, gda so dejdek nej bili paulek. Te so küjano djajce brž vöpopadnili iz svinjskoga gestina, v pojbiča suknlili pa ma veleli: "Leti tanazaj za ram, pa si go tam olüpap pa go zej!"...

Mislím, ka je tisto djajce dosta dosta baukše bilau, kak kakša koli francuska šalata ali druge moderne gestvine.

Francek Mukič

Tista zima

Preinaučí keden, gda so eške naši mlajši spoj čakali počitnice (szünidő), školnik etak pita maloga Karčina: "Karči, znaš ti tau prajti, gda smo meli tisto lejpo zimau?" Karči pa: "Znam, znam, gospaud školnik. Te smo meli spoj lepo zimau, gda ste vi, školnik, betežni bili pa nam nej trbelo v šaulo ojti."

Amerika

Deca je že v šaula spoj zmantrana, spoj žmetno si dejejo školnicke z njimi. Nej čüda, že smo v junija. Školnik etak pita maloga Petra: "No, Peter, znaš, gde je Amerika? Če ja, te pokaži na zemljevidi (térképen)." Peter dé k zemljevidi pa pokaže Ameriko. Školnik pa zdaj etak pravi malomi Šanjini: "No, Šanji, znaš, sto je gomajšo Ameriko?" "Kaj pa nej znau," pravi Šanji. "Vej pa zdaj go je gomajšo Peter."

Zakoj?

Eden den pred počitnicami školnik etak pita maloga

NIKA ZA SMEJ

Piščina: "Pištak, znaš zakoj so zimske počitnice bole kratke kak letošnje?" Mali Pišti pa etak: "Zatok, gospaud školnik, ka je vzima mrzlo, pa mrzav vküppotegne počitnice."

Morala

Dva padaša si etak gočita: "Vejš, Ivan, samo od tistoga mau znam, od gdaj auto vozim, ka pri nas lüstvo strašno prklinja." Ivan pa etak: "Pa tau samo na potaj čüješ?" "Tak je. Vejš, eške sam se nej srečo s takšim človekom, steri bi nej prklinjo, gda ma auto vküpvdarim."

Nej cejlak tak

Naš Janči pa Vendel se srečata. Janči etak pravi Vendina: "Vendel, dragi moj padaš, tak sam čüjo, ka si včara oča grato." Naš Vendel pa: "No, tau zatok cejlak nej tak. Vejš, moja žena je gratala mati."

Zdaj je baukše

Etognauk se Anton sreča s svojim padašom, z Viktorom, pa se ma etak tauži: "Ti,

Viktor! Gnesden je pa več nej za živeti. Plača je vsakši den menja vredna, pa je ranč ne zdigajo. Cejne pa vsakši den više dejo. Takšo je vrag nej vido!" Naš Viktor pa etak: "Ti, meni je na gnes malo baukše. Žena se je vzela pa na den štiri vöre dela." Anton pa: "Pa gde dela tvoja žena?" "Vejš, mamó edno čistilko (takarítónó), že dugo k nam pa k drüгим držinam odi čistit. Na, moja žena pazi njeno deco."

I. Barber

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p.p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija
Po mnenju Ministrstva za kulturo
št. 415-715/93 mb z dne
3.11.1993, se časopis
PORABJE uvršča med
proizvode, od katerih se plačuje
davek od prometa proizvodov po
13.točki tarife 3 zakona o
prometnem davku (Ur. list RS,
št. 4/92).
ISSN 12187062.

Časopis izhaja z denarno
pomočjo Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine.
E-MAIL: MUKICS@IND.EUNET.HU